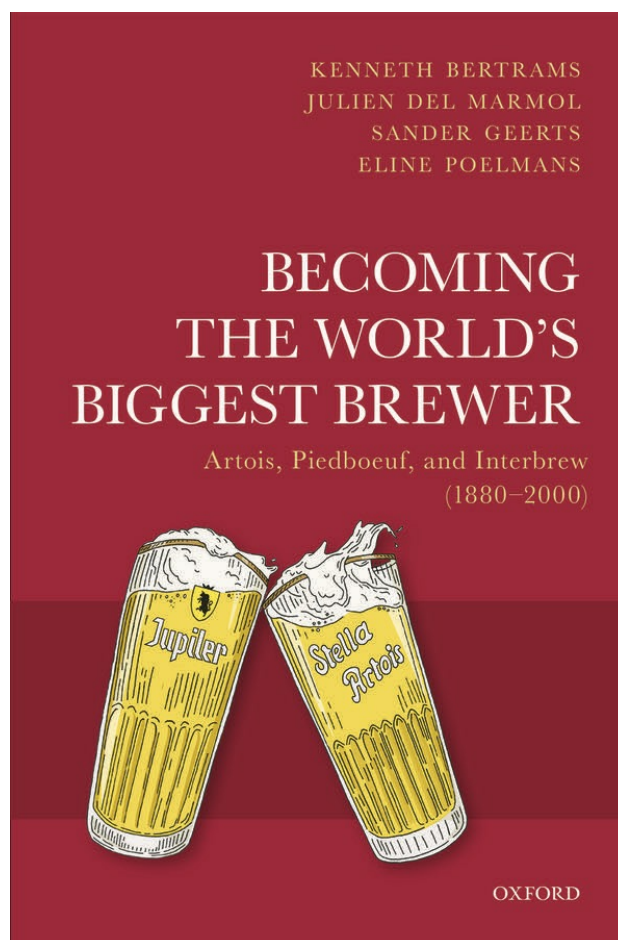

Becoming the World's Biggest Brewer: Artois, Piedboeuf and Interbrew (1880-2000)

Het verhaal van AB InBev, de grootste brouwersgroep ter wereld

Hoe ongelooflijk het ook lijkt, het verhaal van AB InBev voor zijn beursgang in 2000 was tot dusver nog nooit opgetekend. Om deze lacune uit de wereld te helpen, zette het Fonds Baillet Latour * zijn schouders onder dit project en vertrouwde de redactie toe aan een team van vier onderzoekers aan de ULB en de KU Leuven. Kenneth Bertrams, Julien del Marmol, Sander Geerts en Eline Poelmans die allemaal gespecialiseerd zijn in ondernemingsgeschiedenis, haalden hun beste pen boven. Een vertegenwoordiger van elke familie in het Belgische aandeelhouderschap van AB InBev droeg ook zijn steentje bij voor de verwezenlijking van deze gigantische opdracht. Dat gebeurde aan de hand van talrijke interviews en de terbeschikkingstelling van historische documenten en archieven.

Het is in de eerste plaats een duik in de geschiedenis van het Belgische bier en van België op zich. Tegelijk vertelt het boek het verhaal van een van 's lands grootste economische successen en de belangrijkste kapitalisaties aan Euronext Brussels. Aangezien Artois en Piedboeuf een belangrijke invloed uitgeoefend hebben in de Belgische brouwerswereld, biedt dit boek de mogelijkheid om de werking van de Belgische bierindustrie gedurende de hele 20ste eeuw te begrijpen.

* Dit werk kadert in de missie voor het behoud en de waardering van opmerkelijk Belgisch erfgoed. Dankzij de persoonlijke banden die het Fonds onderhoudt met de Belgische aandeelhoudende families in het bedrijf, alsook met de directie en de voormalige directie van de onderneming, kregen de onderzoekers toegang tot informatie uit de allereerste hand, afkomstig uit familie- en privéarchieven. Ze konden ook diepgaande gesprekken voeren met vele spelers van een sleutelrol binnen het bedrijf.

Van 1880 tot 2000

120 jaar geschiedenis vol bepalende momenten

De professionalisering van het beheer

De opmars van Léon Verhelst die het aan het begin van de jaren 1900 tot voorzitter van de Raad van bestuur van Artois schopte, was een van de markantste momenten in de geschiedenis van het bedrijf. Zijn erfenis leeft tot op vandaag door in wat we in het boek “de regel van Verhelst” genoemd hebben.

De creatie van stermerken Stella en Jupiler

De groei van Artois en Piedboeuf hing zonder enige twijfel samen met de creatie en de strategische keuzes van de twee stermerken, Stella en Jupiler. Dankzij Stella dat in 1926 boven de doopvont werd gehouden, werd Artois na de Tweede Wereldoorlog de onbetwiste leider op de Belgische markt. Jupiler maakte later zijn opwachting op de pilsmarkt. Het merk dat in 1966 in het leven geroepen werd, groeide al snel uit tot het favoriete bier van de Belgen. Tijdens de jaren 1980 stootte het zelfs Stella van de troon. Ook vandaag nog zijn beide stermerken de populairste pilsbieren in ons land, ondanks de doorstane crisissen en de ondergane transformaties.

Het geheime akkoord van 1971

Het faillissement van de Amerikaanse brouwer Schlitz bleek een doorslaggevend moment in de geschiedenis van Artois, van Piedboeuf, en daarna van Interbrew en InBev. Artois en Piedboeuf verwierven samen de rest van het Belgische filiaal en ruilden in het allergrootste geheim hun aandelen. Door deze geheime fusie tussen de twee grootste brouwers van het land ontstond een enkel bedrijf dat de onbetwiste marktleider was. De hele transactie en de interne werking van het gefuseerde bedrijf waren ongezien. Vijftien jaar lang waren slechts heel weinig mensen op de hoogte van de geheime fusie.

Fiscaal onderzoek

In 1986 vielen inspecteurs van de bijzondere belastinginspectie onverwacht de brouwerij in Leuven binnen. Wat daarop volgde, zou het hele bedrijf omgooien. Tijdens de jaren daarvoor hadden de directie en de bestuurders al overwogen om de bedrijven officieel samen te smelten.

Doorbraak tot de wereldtop: de overname van Labatt

Tijdens de internationaliseringsstrategie van Interbrew deed zich een verrassende gelegenheid voor aan de andere kant van de Atlantische Oceaan. In Canada stond brouwerij Labatt, de nummer twee van het duopolie op de Canadese biermarkt, te koop. De overname impliceerde een groot risico en viel buiten het strategische kader van de groep, maar toch bracht Interbrew ze opmerkelijk snel tot een goed einde. Daarmee verdubbelde Interbrew in een klap zijn omvang en stootte het door tot de vierde plaats in de wereldranglijst van brouwers. De groep was aldus onderweg naar internationale hegemonie.

Belgische en familiale identiteit

Oorspronkelijk waren beide bedrijven lokale spelers: **Artois** in Leuven en **Piedboeuf** in Luik.

Artois werd al snel een nationale speler – al voor de Eerste Wereldoorlog – terwijl Piedboeuf die status pas in de jaren 1930 zou bereiken. Na de Tweede Wereldoorlog begon Artois aan zijn internationalisering, via de uitvoer vanaf het begin van de jaren 1950 en door overnames vanaf het einde van de jaren 1960, meer bepaald in Europa en Africa.

Piedboeuf bleef hoofdzakelijk Belgisch. Na de officiële fusie van 1987 werd Interbrew al snel een wereldspeler: de groep is van zo'n omvang dat België vandaag nog minder dan 2% van de globale verkoop vertegenwoordigt.

Maar niet alleen de plaatsen waar het bier gebrouwen en verkocht wordt, zijn belangrijk. Het bedrijf werd eerst beheerd vanuit Leuven en Jupille, en later uitsluitend vanuit Leuven, tot aan de fusie met AmBev in 2004. Leuven herbergt nog steeds de wereldwijde maatschappelijke zetel van het bedrijf en is de hoofdplaats voor vergaderingen van de Raad van bestuur. Tegelijk heeft de groep nu een belangrijk directiekantoor in New York. Het is niet meer uitsluitend Belgisch en groeide uit tot een wereldwijde onderneming in handen van Belgische en Braziliaanse aandeelhoudersfamilies.

Wat de **familiale identiteit van het bedrijf betreft**, blijkt uit de geschiedenis dat de familiale betrokkenheid geëvolueerd is. **Piedboeuf** was een traditioneel ‘vader en zoon’ bedrijf. De in 1899 geboren Albert Van Damme werd door zijn huwelijk hoofdaandeelhouder van de brouwerij en leidde de onderneming tot aan de officiële fusie met Artois in 1987. Zijn zoon Jean was decennialang CEO; zijn kleinzoon Alexandre werkte in het bedrijf en is nu een van de oudste bestuursleden.

Artois werd op executief niveau altijd geleid door een voorzitter en een algemeen directeur die niet tot de aandeelhouders behoorde. De stichtende families gaven via de Raad van bestuur geregeld op krachtige wijze uiting aan hun mening over bepalende keuzes voor de bedrijfskoers. Vandaag zijn de Belgische families nog steeds significant vertegenwoordigd binnen de Raad van bestuur van AB InBev.

Het Fonds Baillet Latour steunt initiatieven met een sterke menselijke waarde die gekenmerkt worden door hun significante impact of hun innoverende benadering tegenover de grote uitdagingen van de samenleving van morgen. Het Fonds koestert de ambitie om uitmuntendheid te stimuleren via projecten met een fundamenteel Belgische dimensie. Het is actief binnen vier domeinen: gezondheid, onderwijs, cultuur en sport, waarbij extra aandacht wordt besteed aan jongeren en hun inclusie.

Becoming the World's Biggest Brewer: Artois, Piedboeuf and Interbrew (1880-2000)

Kenneth Bertrams
Julien del Marmol
Sander Geerts
Eline Poelmans

Oxford University Press
398 pagina's

Oxford University Press is een departement van de universiteit van Oxford. Het bevordert het streven naar uitmuntendheid van de universiteit inzake onderzoek, wetenschap en onderwijs met wereldwijde publicaties. Oxford is een gedeponeerd merk van Oxford University Press in het Verenigd Koninkrijk en bepaalde andere landen.

Te koop via info@iblf.be

Auteurs

Kenneth Bertrams werkte als onderzoeker bij het Fonds National de la Recherche Scientifique (FNRS). Vandaag doceert hij als professor aan de Université libre de Bruxelles economische geschiedenis en geschiedenis van de wetenschappen en technieken. Hij is verbonden aan het Centre de Recherche Mondes Modernes & Contemporains en zijn onderzoek betreft de wisselwerking tussen wetenschap, industrie en de staat, in het bijzonder het verkeer van kennis tussen Europa en de Verenigde Staten. Hij publiceerde onder meer twee werken over de geschiedenis van de chemiegroep Solvay (1863-2013) en werkt momenteel aan de geschiedenis van twee grote Belgische bedrijven: *de chemie- en farmaceutische groep UCB* en *de wereldwijde brouwer AB-InBev*. Daarnaast voert hij momenteel ook onderzoek naar de oorsprong van de educatieve uitwisselingsprogramma's tussen België en de Verenigde Staten

Eline Poelemans is houder van een licentie en een master in de economische wetenschappen. Ze heeft ook een master in de geschiedenis en in de internationale betrekkingen die ze behaalde aan de KU Leuven. Ze kreeg een beurs van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen om haar doctoraatsonderzoek te doen aan de KU Leuven. Als professor in de internationale economie doceert ze internationale economie, internationale handel en interne markteconomie de Faculteit Economie van de KU Leuven. Haar onderzoek gaat over de economische geschiedenis, de voedsel economie en de economische geschiedenis van de voeding, met een focus op bier. Ze publiceerde diverse artikels over de bierindustrie in internationale universitaire tijdschriften, alsook internationale universiteitswerken. Ze is lid van het uitvoerend comité van de Beeronomics Society, de internationale organisatie die de verschillende economische en maatschappelijke vragen rond de bierindustrie en brouwerijen wereldwijd analyseert. Ze zetelt in de raad van bestuur en is bestuurder van de Economic and Business History Society en adjunct-redacteur van *Essays in Economic & Business History*. Poelmans is medeauteur en wetenschappelijk coördinator van het onlangs verschenen boek 'Becoming the World's biggest Brewer: Artois, Piedboeuf en Interbrew (1880-2000)', Oxford University Press.

PDF Boek

<https://we.tl/t-tMWeHCKpR2>